

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ**

УХВАЛЕНО

Вчена рада університету
протокол № 5
від «30» квітня 2025 р.

ПОГОДЖЕНО

Керівник проєктної групи
гарант освітньо-професійної
програми «Українська мова і
література, редагування»
зі спеціальності **В11 Філологія**
(Українська мова і література)
к.філол.н, доцент, член НСЖУ, НСПУ

 Ростислав МЕЛЬНИКОВ
від «07» квітня 2025 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

«УКРАЇНСЬКА МОВА І ЛІТЕРАТУРА, РЕДАГУВАННЯ»

перший (бакалаврський)
(назва рівня вищої освіти)

бакалавр
(назва ступеня, що присвоюється)

галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
(шифр та назва галузі знань)

спеціальність В11 Філологія (Українська мова і література)
(код та найменування спеціальності)

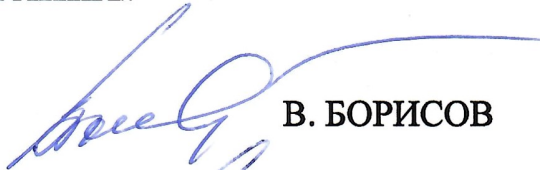
Ректор
Харківського національного
педагогічного університету
імені Г. С. Сковороди

Юрій БОЙЧУК
від «30» квітня 2025 р.

**ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ**

**«УКРАЇНСЬКА МОВА І ЛІТЕРАТУРА,
РЕДАГУВАННЯ»**

Проректор з навчально-наукової роботи

В. БОРИСОВ

В.о. директора центру забезпечення якості освіти

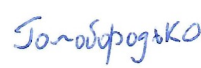
О. ЖМУРКО

Гарант освітньої програми

Р. МЕЛЬНИКОВ

Декан українського
мовно-літературного факультету
імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка

К. ГОЛОБОРОДЬКО

Голова Спілки студентів та молоді
українського мовно-літературного
факультету імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка

Д. П'ЯТИНА

ПЕРЕДМОВА

ВНЕСЕНО

Українським мовно-літературним факультетом імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

Освітньо-професійна програма «Українська мова і література, редагування» з підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є нормативним документом, що регламентує компетентності, нормативні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги в підготовці бакалаврів.

РЕКОМЕНДОВАНО

Науково-методичною комісією українського мовно-літературного факультету імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка протокол № 8 від «04» квітня 2025 р.

Ученою радою українського мовно-літературного факультету імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка протокол № 9 від «07» квітня 2025 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Ученої ради університету протокол № 5 від «30» квітня 2025 р.

РОЗРОБЛЕНО

проектною групою в складі:

1. Мельников Ростислав Володимирович, кандидат філологічних наук, доцент, член Національної спілки журналістів України, член Національної спілки письменників України, завідувач кафедри української літератури та журналістики імені професора Леоніда Ушкалова ХНПУ імені Г. С. Сковороди; гарант програми;

2. Варенікова Олена Володимирівна – кандидат філологічних наук, доцент, член Національної спілки журналістів України, доцент кафедри української літератури та журналістики імені професора Леоніда Ушкалова ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

3. Веретюк Тетяна Володимирівна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української літератури та журналістики імені професора Леоніда Ушкалова ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

4. Голобородько Костянтин Юрійович – доктор філологічних наук, професор, декан українського мовно-літературного факультету імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

5. Лук'янова Ольга Сергіївна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української літератури та журналістики імені професора Леоніда Ушкалова ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

6. Маленко Олена Олегівна – доктор філологічних наук, професор, член Національної спілки журналістів України, завідувач кафедри українознавства і лінгводидактики імені професора О. Г. Муромцевої ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

7. Мисоченко Ольга Олександрівна – провідний редактор видавництва «Ранок-креатив, випускниця ХНПУ імені Г. С. Сковороди 2013 року (спеціальність «українська мова і література, редагування освітніх видань»);

8. Полозова Олена Олександрівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри українознавства і лінгводидактики імені професора О. Г. Муромцевої ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

9. Осіпова Тетяна Федорівна – доктор філологічних наук, професор, в.о. завідувача кафедри української мови імені професора Л. А. Лисиченко ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

10. П'ятіна Дар'я Вадимівна – голова Співки студентів та молоді українського мовно-літературного факультету імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка.

РЕЦЕНЗІЇ – ВІДГУКИ

зовнішніх стейкхолдерів

Круглов Віктор Володимирович – генеральний директор видавництва «Ранок», голова наглядової ради корпорації «Ранок», представник України в ЕЕРГ (European Educational Publishers Group), член правління УАВК в Українській Асоціації видавців, м. Харків.

Швець Олександр Борисович – заслужений журналіст України, член правління Національної спілки журналістів України, голова ГО «Харківський прес-клуб», м. Харків.

.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів додаються.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «УКРАЇНСЬКА МОВА І ЛІТЕРАТУРА, РЕДАГУВАННЯ» ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ В11 ФІЛОЛОГІЯ (УКРАЇНСЬКА МОВА І ЛІТЕРАТУРА)

1.1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного Підрозділу	Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, український мовно-літературний факультет імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою Оригіналу	Ступінь вищої освіти: бакалавр Спеціальність: В11 Філологія (Українська мова і література) Освітня кваліфікація: Бакалавр філології (українська мова і література, редагування).
Офіційна назва освітньої програми	Українська мова і література, редагування
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців (на базі повної загальної середньої освіти)
Наявність акредитації	Акредитація спеціальності 035 Філологія. Українська мова і література у 2018 р. Сертифікат про акредитацію: серія УД, № 21002729 від 20 червня 2018 р. відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 12 червня 2018 р., протокол № 130. Наказ МОН України від 20.06.2018 № 622.
Цикл / рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-ЕНЕА – перший цикл, EQFLLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мови Викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	2025 – 2029
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://smc.hnpu.edu.ua/osvitni-prohramy
2 – Мета освітньо-професійної програми	
Підготовка бакалаврів освіти, конкурентоспроможних філологів, що працюють у науковій, літературно-видавничій (редактори, коректори, журналісти) та освітній галузях; зокрема на викладацьких посадах у закладах загальної середньої освіти (за наявності в освітній програмі циклу психолого-педагогічних та методичних дисциплін і проходження педагогічної практики); у засобах масової інформації / медіа; у різноманітних фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування, музеях, мистецьких і культурних центрах тощо; у різних галузях господарства, де потрібні послуги зі створення, аналізу, редагування, коректури, оцінювання текстів.	

3 – Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки. Спеціальність: В11 Філологія (Українська мова і література) <i>Об'єктами</i> вивчення та професійної діяльності бакалавра філології є українська мова (в теоретичному / практичному, синхронному / діяхронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному та інших аспектах); література й усна народна творчість; жанрово-стильові різновиди текстів; міжособистісна, міжкультурна та масова комунікація в усній і письмовій формі, специфіка творення тексту та робота з текстом у медіа й видавничій сфері. <i>Цілями навчання</i> є формування у здобувачів вищої освіти професійно-комунікативної компетентності в усіх видах мовленнєвої діяльності, уміння аналізувати мовні факти й літературні явища на основі лінгвістичних, літературознавчих і соціокультурних знань і застосовувати результати цього аналізу в педагогічній практиці, проводити наукові дослідження в зазначеній предметній області. <i>Теоретичний зміст</i> предметної сфери складають поняття, категорії і принципи сучасного мовознавства і літературознавства, і їхнє застосування в процесі навчання української мови і літератури. Мова як система і її рівні (фонетичний, лексико-фразеологічний, морфологічний, синтаксичний, тексту і дискурсу), їхнє вивчення в синхронії та діяхронії. Тенденції, етапи й особливості українського літературного процесу в різні епохи; твори української літератури різних культурно-історичних епох і їхній аналіз у контексті епохи, жанрових особливостей й авторського світогляду. Лінгвістичні, соціолінгвістичні, психолого-педагогічні, лінгвокультурні засади методики навчання мови; шляхи формування комунікативної компетентності, зокрема лінгвістичної, соціолінгвістичної, соціокультурної, прагматичної. Загально-теоретична підготовка – 24 кредити (15,6 %), професійно-нормативна – 112,5 кредита (37,2 %), професійна вільного вибору студентів – 60 кредитів (25,6 %), практична – 12 кредитів (15 %), атестація – 27 кредитів (6,6 %). <i>Методи, методики:</i> методики організації процесу навчання філологічних наук у закладах освіти; методики навчання, моніторингу та інтерпретації дослідницьких результатів, інформаційної й комунікаційної технології, методи емпіричних досліджень і моделювання процесів мови та літератури. <i>Інструменти та обладнання:</i> тематичні навчальні аудиторії, інформаційно-цифрові технології в науковому пізнанні та практичному вивченні української мови, української літератури, редакторської справи.
Орієнтація освітньо-професійної програми	Освітньо-професійна: теоретична й практична підготовка фахівців-філологів до діяльності в науковій, літературно-видавничій (редакції книжкових видавництв) та освітній галузях; у медіа (радіо, телебачення, газети, журнали, інтернет-портали); у різноманітних фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування, музеях, мистецьких і культурних центрах, позашкільних закладів різних типів, форм власності, підпорядкування. Програма закладає підвалини подальшого наукового становлення й розвитку фахівця-філолога.

Основний фокус освітньо-професійної програми та спеціалізації	Формування та розвиток професійних компетентностей для здійснення практичної діяльності в галузі філології; гармонійне поєднання знань про систему української мови, закономірності й тенденції розвитку мовознавчих і літературознавчих наук, методів і прийомів навчання всіх видів мовленнєвої діяльності українською мовою; опанування інноваційних освітніх технологій, вироблення навичок творення та редакторсько-коректорського опрацювання текстів різних жанрів і стилів. <i>Ключові слова:</i> філологія, українська мова, українська література, редагування, видавнича справа, медіа.
Особливості програми	Програма зорієнтована на сучасні наукові досягнення в галузі лінгвістики та літературознавства, методики викладання мови та літератури, враховує специфіку роботи вчителя української мови і літератури, редактора/коректора, журналіста, працівника медіа, орієнтує на актуальні питання сьогодення, у рамках яких студент визначає професійну та наукову кар'єру.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Викладацька, навчально-виховна й організаційна діяльність у галузі загальної середньої освіти й дотичних до неї сферах (медіа, видавництва). Згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) випускник з кваліфікацією «Бакалавр філології (українська мова і література, редагування)» може працевлаштуватися на посади з такими професійними назвами робіт: 2320 / 25157 Учитель середнього навчально-виховного закладу 2340 Учитель спеціалізованих навчальних закладів 2444.2 Філолог 2451.2 Літературний співробітник 2451.2 Редактор 2451.2 Редактор відповідальний 2451.2 Редактор літературний 2451.2 Ведучий програми 2451.2 Випусковий 2451.2 Випусковий відповідальний 2451.2 Драматург 2451.2 Журналіст 2451.2 Коментатор 2451.2 Кореспондент 2451.2 Кореспондент власний 2451.2 Кореспондент спеціальний 2451.2 Оглядач 2451.2 Оглядач політичний 4143 Коректор (коригування текстів)
Подальше навчання	Можливість навчання за програмами 7 рівня НРК, другого циклу FQ- ЕНЕА та 7 рівня EQF-LLL. Продовження навчання за другим (магістерським) рівнем у споріднених галузях наукових знань; отримання післядипломної освіти; підвищення кваліфікації за фахом; набуття часткових кваліфікацій за іншими спеціальностями в системі освіти.
5 – Викладання та оцінювання	

Викладання та навчання	Освітній процес побудований на засадах студентоцентрованого, професійно й особистісно орієнтованого навчання, реалізація якого передбачає набуття фахових знань, максимальний розвиток умінь та навичок їхнього використання в практиці навчання мови й літератури, написання та редакторсько-коректорського опрацювання різножанрових текстів, що забезпечується поєднанням теоретичного навчання з впровадженням практик. Лекційні заняття мають проблемно-пошуковий, евристичний характер з використанням аналізу, синтезу, порівняння і зіставлення, моделювання, аналогій, діалектики, абстрагування, конкретизації; з реалізацією історичного, системного та логічного підходів. Практичні заняття передбачають використання традиційних й інноваційних методів навчання; методів сучасного лінгвістичного та літературознавчого аналізу; сучасних комунікаційних практик, упровадження інноваційних освітніх технологій, що ґрунтуються на компетентнісному та діяльнісному (насамперед комунікативному) підходах до навчання. Навчально-методичне забезпечення самостійної роботи студента здійснюється через використання елементів дистанційного навчання: електронних лекцій, методичних рекомендацій та завдань. Акцент зроблено на особистому саморозвитку, що сприятиме формуванню потреби й готовності до продовження самоосвіти впродовж життя. Можливість дистанційного навчання та зворотній зв'язок зі здобувачами вищої освіти здійснюється за допомогою онлайн системи (http://lms.hnpu.edu.ua/moodle/)	
Оцінювання	Оцінювання здобувачів вищої освіти передбачає: – оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою; – оцінювання здобувачів вищої освіти дає змогу продемонструвати ступінь досягнення ними запланованих результатів навчання; – критерії та методи оцінювання, а також критерії виставлення оцінок оприлюднюються заздалегідь (у навчальних і робочих програмах та силабусах); – оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених процедур; 100-бальна система оцінювання впроваджується через такі види контролю з накопиченням отриманих балів: – поточний (усне та письмове опитування), контрольний, проміжний (захист практичних та самостійних робіт, семінарські заняття, контрольні роботи); – підсумковий: усні та письмові екзамени, залікові роботи, захист звітів з практик, самоконтроль; – атестація здійснюється у формі атестаційного екзамєну.	
6 – Програмні компетентності		
Інтегральна компетентність	ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані (освітні, педагогічні, філологічні, комунікативно-медійні) задачі й практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, редагування), в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорії і методів філологічної науки і характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1. ЗК-2. ЗК-3. ЗК-4. ЗК-5. ЗК-6. ЗК-7. ЗК-8. ЗК-9. ЗК-10. ЗК-11. ЗК-12. ЗК-13. ЗК-14.	Здатність реалізувати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини та громадянина в Україні. Здатність зберігати й примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної сфери філології, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство та в розвитку суспільства, техніки й технологій. Здатність до системного наукового мислення, самостійного опанування нових знань; здатність критично оцінювати набутий досвід із позицій останніх досягнень науки та соціальної практики. Здатність до узагальнення, аналізу, сприйняття інформації, постановки мети й вибору шляхів її досягнення. Здатність навчатися протягом життя, підвищувати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень, розвивати й удосконалювати власну особистість. Здатність і готовність до активного спілкування в науковій, педагогічній і соціальній сферах діяльності, керуватися сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва. Готовність до толерантного сприйняття соціальних і культурних відмінностей, до поважного й дбайливого ставлення до історичної спадщини та культурних традицій як своєї країни, так й інших країн. Володіння знаннями щодо сутності педагогічної культури та вміннями виконувати професійну викладацьку діяльність згідно з нормами й правилами педагогічної культури. Володіння навичками використання інформаційно-комунікативних технологій у навчальній і професійній діяльності. Вільне володіння українською та іноземними мовами для здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування. Розуміння необхідності, дотримання правил безпеки життєдіяльності та виконання вимог охорони праці та виробничої санітарії. Здатність працювати в команді та автономно. Здатність проведення досліджень на належному рівні. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності
Спеціальні компетентності (СК)	СК-1 СК-2 СК-3 СК-4	Здатність застосовувати теоретичні знання сучасних освітніх концепцій, педагогічних теорій, останніх досягнень філологічної науки для використання в практичній діяльності. Уміння проектувати педагогічну діяльність, здійснювати науково-педагогічне спілкування у філологічній галузі; володіти професійно-практичними навичками навчання української мови і літератури; створювати й згуртовувати колектив з метою вирішення освітніх завдань; планувати, контролювати і коригувати власну діяльність. Знання теорії і володіння практичними навичками моделювання, конструювання освітнього процесу і змісту професійної підготовки учителя-філолога; здатність до проведення навчальних занять у навчальних закладах різного типу. Уміння проводити дослідження закономірностей розвитку, формування особистості, способів діяльності, визначати психолого-педагогічні методи вирішення завдань навчально-виховної роботи;

		забезпечувати можливість розвитку та формування особистості з урахуванням різних умов спілкування.
	СК-5	Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
	СК-6	Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
	СК-7	Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мови, що вивчається.
	СК-8	Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.
	СК-9	Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
	СК-10	Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації тексту.
	СК-11	Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
	СК-12	Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
	СК-13	Здатність створювати тексти різних жанрів з урахуванням специфіки їхнього розповсюдження та особливостей аудиторії.
	СК-14	Здатність здійснювати редакторсько-коректорську роботу з текстами різних жанрів і різної складності для медіа та видавничої сфери
	СК-15	Уміння виявляти закономірності літературного процесу, визначати специфіку і значення художніх концепцій і літературних творів у контексті суспільно-літературної ситуації, літературної критики і культурної епохи; давати оцінку художнього твору; визначати роль системи образів, сюжету, композиції та засобів виразності в їх поєднанні; характеризувати творчу індивідуальність автора.
	СК-16	Здатність визначати комунікативну, пізнавальну, номінативну, емоційно-експресивну та інші функції мови, характеризувати мовні та мовленнєві одиниці.
	СК-17	Здатність продемонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетентності в процесі професійної і міжособистісної комунікації.
	СК-18	Здатність сприймати та розуміти надану інформацію у повному обсязі; володіння навичками кваліфікованого аналізу, коментування і реферування текстів й узагальнення результатів.
	СК-19	Здатність використовувати основні принципи творення тексту в процесі підготовки текстового матеріалу для медіа й видавничої сфери.
	СК-20	Здатність застосовувати методiku роботи з композиційною, тематичною і фактологічною структурами тексту, його лексико-стилістичним оформленням у процесі підготовки текстового матеріалу для медіа й видавничої сфери.
	СК-21	Здатність вільно орієнтуватися в медіапросторі, визначати джерело інформації, аналізувати шляхи її поширення та аналізувати моделі її творення.
	СК-22	Здатність вільно орієнтуватися в книговидавничій сфері, аналізувати

	СК-23	специфіку певного сегменту книжкового ринку, розробляти промоційні моделі книжкового продукту. Здатність застосовувати при продукуванні текстів в усній та письмовій формах різностильові та різножанрові одиниці з урахуванням комунікативної ситуації та комунікативного завдання відповідно до етичних і моральних норм поведінки, прийнятих в іншомовному або в україномовному середовищі.
7 – Програмні результати		
ПРН 1		Синтезувати набуті знання у відповідне світосприйняття та високу політичну культуру; творчо застосовувати набуті знання з історії України в повсякденній діяльності; для орієнтації у суспільно-політичному житті; оцінки суспільних явищ, подій; самостійно осмислювати закономірності історичного розвитку; свідомо визначатися у складних процесах єдності та багатоманітності історії, бачити джерела, рушійні сили та суб'єкти історичного розвитку, глобальні проблеми сучасності, а також виважено трактувати перехід до суспільства знань; визначати етичні особливості українського народу й інших народів і етносів.
ПРН 2		Користуватись набутими теоретичними знаннями й практичними навичками зі збереження здоров'я людини й безпечної життєдіяльності; орієнтуватись в особливостях професійної безпеки; вдало використовувати набуті знання й навички в професійній діяльності; пропагувати здоровий спосіб життя й турботу про довкілля.
ПРН 3		Оперувати набутими історико-філософськими знаннями при виробленні власної світоглядної позиції; обґрунтовувати власну думку, спираючись на досягнення світової та вітчизняної філософії; застосовувати теоретичні знання для аналізу конкретної соціальної діяльності та самовдосконалення; враховувати філософські знання у сфері освіти; визначати морально-філософські аспекти впливу на свідомість людини; розкривати гуманістичну функцію філософії в процесі розвитку демократичних основ життя суспільства.
ПРН 4		Ефективно спілкуватися державною та іноземною мовами з урахуванням прагматичних, соціолінгвістичних та національно-культурних факторів, здійснювати переклад як різновид комунікативної діяльності в процесі опосередкованої міжкультурної комунікації; знання основних відмінностей концептуальної і мовної картини світу носіїв української й іноземної мов.
ПРН 5		Володіти базовими поняттями та термінами мовознавства; окреслювати наукові критерії класифікації мов; застосовувати класифікацію мов світу для визначення мовних сімей і груп; усвідомлювати закономірності функціонування та розвитку мови в суспільстві.
ПРН 6		Давати визначення ключовим поняттям і категоріям, аналізувати основні етапи розвитку літературно-теоретичної думки, аналізувати твір за його ознаками й у контексті епохи, називати жанрові особливості твору, оперувати термінологією.
ПРН 7		Планувати, організовувати й результативно здійснювати навчально-виховну роботу; застосовувати систему педагогічних впливів, аналізувати сучасну педагогічну літературу, досвід роботи вчителів, власний педагогічний досвід; застосовувати педагогічні технології для розв'язання навчально-виховних завдань.
ПРН 8		Аналізувати діяльність психологічних механізмів; використовувати загально-психологічні знання для вирішення практичних проблем; визначати особистісні прояви та фактори, що впливають на розвиток особистості.
ПРН 9		Доводити конкретними прикладами зв'язок між розділами мовознавства, володіти основними поняттями фонетики, фонології, лексикології, словотвору, етимології, морфології, синтаксису української мови; визначати комунікативну, пізнавальну, номінативну, емоційно-експресивну та інші функції мови.
ПРН 10		Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати явища і

	процеси, що їх зумовлюють у системі української мови.
ПРН 11	Адекватно та правильно спілкуватися в межах широкого спектру загальних, суспільно-політичних, наукових та професійних тем, демонструючи при цьому високий рівень граматики, використовуючи значну кількість різних синтаксичних та інтонаційних моделей; широкий спектр мовленнєвих засобів, серед яких фразеологічні сполучення та розмовні кліше; невимушено, спонтанно та вільно формулювати висловлення, які б відповідали мовленнєвій ситуації, правильно структурувати висловлення та на належному рівні використовувати наявні в мові засоби синтаксичного зв'язку.
ПРН 12	Вільно володіти сучасними орфографічними та орфоепічними нормами української мови для здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування в писемному мовленні.
ПРН 13	Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.
ПРН 14	Знати основні напрями й тенденції розвитку української літератури; розумітися на особливостях творчої лабораторії окремих персоналій; уміти встановлювати зв'язки між історичними обставинами й спрямованістю ідейних задумів письменників.
ПРН 15	Застосовувати на практиці знання про лінгвістичні, літературознавчі, психологічні, дидактичні основи навчання української мови і літератури; пояснювати зв'язок методики викладання мови і літератури з іншими дисциплінами; використовувати методи та прийоми викладання української мови й літератури у практичній діяльності; складати конспекти уроків різних типів; ефективно організовувати позакласну роботу.
ПРН 16	Застосовувати на практиці знання, уміння та навички роботи зі створення та редакційного опрацювання тексту різних жанрів для медіа і книговидавничої сфери.
ПРН 17	Уміти самостійно засвоювати науково-методичну літературу, досвід викладачів і застосовувати на практиці досягнення сучасних методик; мати навички використання різноманітних методів і прийомів викладання мови і літератури в середній школі.
ПРН 18	Організовувати процес свого навчання й самоосвіти., прагнути до вдосконалення своїх умінь і навичок
ПРН 19	Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
ПРН 20	Використовувати набуті знання, уміння й навички роботи з текстом для розв'язання комунікативних завдань у медіапросторі, з огляду на специфіку каналу поширення та особливості аудиторії споживання.
ПРН 21	Використовувати набуті знання під час створення та просування книжкового продукту, передусім освітньо-навчального характеру, з урахуванням поставлених завдань і вікових особливостей реципієнтів.
8 –Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення освітньо-професійної програми «Українська мова і література, редагування» здійснюється професорсько-викладацьким складом кафедри української мови, кафедри української літератури та журналістики імені професора Леоніда Ушкалова, кафедри українознавства і лінгводидактики українського мовно-літературного факультету імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка. До викладання окремих дисциплін відповідно до передбачених ними навчальних компетентностей залучений професорсько-викладацький склад таких університетських кафедр: педагогіки, філософсько-психологічної антропології, теорії і практики

	англійської мови, інформаційних технологій. До реалізації освітньо-професійної програми залучаються професіонали-практики з досвідом роботи, що за фахом відповідають напрямку програми. Керівник проєктної групи та викладацький склад, який забезпечує реалізацію освітньо-професійної програми «Українська мова і література, редагування», відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти. З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування, у тому числі й закордонні.
Матеріально-технічне забезпечення	Виконання програм навчальних дисциплін у повному обсязі забезпечується матеріально-технічним оснащенням кабінетів: кабінет української мови, кабінет української літератури, кабінет українознавства і лінгводидактики, Український культурний центр, комп'ютерні класи з доступом до мережі Інтернет, що створюють умови для набуття студентами фахових компетентностей зі спеціальності В11 Філологія (Українська мова і література). У навчальній та науковій діяльності використовуються книжкові фонди кабінетів, бібліотеки та читальних залів. Здобувачі освіти забезпечені гуртожитками. Функціонують спортивний зал, спортивні майданчики, спортивні секції і культурні центри. Пункти харчування пропонують якісне меню. Технічна перевірка письмових робіт за допомогою сертифікованої програмно-технічної системи Strike Plagiarism для виявлення збігів/ідентичності/схожості у текстах письмових робіт.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	– офіційний сайт ХНПУ імені Г.С. Сковороди: http://hnpu.edu.ua/; – український мовно-літературний факультет: http://hnpu.edu.ua/fac-ukr/; – точки бездротового доступу Інтернет; – наукова бібліотека, читальні зали; – навчально-інформаційний портал на базі платформи Moodle (http://lms.hnpu.edu.ua/); – електронний архів-репозитарій ХНПУ імені Г.С. Сковороди: http://dspace.hnpu.edu.ua/; – сайт наукових праць: http://nauka.hnpu.edu.ua/; – електронна бібліотека: http://lib.hnpu.edu.ua/; – Міжнародна наукова база даних Web of Science (Наказ № 1286 від 19.09.2017 р. «Про надання доступу ВНЗ і науковим установам до електронних наукових баз даних»): http://login.webofknowledge.com/error/Error?Src=IP&Alias=WOK5&Error=IP&Error&Params=&PathInfo=%2F&RouterURL=http%3A%2F%2Fwww.webofknowledge.com%2F&Domain=.webofknowledge.com; – навчально-методичні комплекси дисциплін; – програми практик; – дистанційне навчання: http://lms.hnpu.edu.ua/moodle/
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Можливість реалізації права здобувачів вищої освіти на академічну мобільність передбачена Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти, наукових і науково-педагогічних працівників ХНПУ імені Г.С.Сковороди (протокол № 2 від 22 ютого 2021 р.). Оцінювання результатів навчання та академічних досягнень приведено у відповідність до європейської кредитної системи і співвідносно із національною шкалою оцінювання, що уможливило взаємозарахування кредитів між різними університетами країни.

Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна кредитна мобільність може реалізовуватися учасниками освітнього процесу закладів вищої освіти України в закладах вищої освіти поза межами України, а також іноземними учасниками освітнього процесу іноземних закладів вищої освіти в українських закладах вищої освіти на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проєктів, договорів між українськими закладами вищої освіти або їхніми основними структурними підрозділами, а також може бути реалізоване українським учасником освітнього процесу закладу вищої освіти з власної ініціативи, підтриманої керівництвом ХНПУ імені Г.С. Сковороди, у якому він постійно навчається або працює на основі індивідуальних запрошень. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність студентів ХНПУ імені Г. С. Сковороди: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Pro_poryadok_realisazii_prava_na_akadem_mob.pdf Здобувачі мають можливість пройти онлайн-курси на платформі <i>Prometheus, Intela, IBM, Coursera</i>; долучатися до програм <i>Erasmus+, Fulbright Research and Development Program</i>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	У межах ліцензованого обсягу спеціальності та за умови попередньої мовленнєвої підготовки.

2. Перелік компонентів освітньої програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОП

Код н/з	Компоненти освітньої програм (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
1.1. Цикл загальної підготовки			
ОК 01	Україна: історія і сучасні реалії	3	залік
ОК 02	Політично-правові студії	3	залік
ОК 03	Основи фінансово-економічної грамотності та підприємництва	3	екзамен
ОК 04	Філософія	3	екзамен
ОК 05	Іноземна мова	5	екзамен
ОК 06	Здоров'я та безпека людини	4	залік
ОК 07	Засоби цифрової підготовки	3	залік
ОК 08	Педагогіка	5	залік
ОК 09	Психологія	3	екзамен
	Усього	32	
1.2. Цикл професійної підготовки			
ОК 10	Основи мовознавства	4	екзамен
ОК 11	Орфографічний практикум	3	екзамен
ОК 12	Наукові основи фонетики	3	залік
ОК 13	Старослов'янська мова	3	екзамен
ОК 14	Наукові основи лексикології, фразеології	3	екзамен
ОК 15	Наукові основи морфеміки, словотвору	3	екзамен
ОК 16	Наукові основи морфології	3	екзамен
ОК 17	Генеza становлення української мови	3	екзамен
ОК 18	Наукові основи синтаксису	6	залік, екзамен
ОК 19	Науковий коментар до складних випадків мовного аналізу	3,5	залік
ОК 20	Основи літературознавства	4	екзамен
ОК 21	Фольклор і давня література	5	залік
ОК 22	Зарубіжна література	6	екзамен
ОК 23	Нова українська література	8	залік, екзамен
ОК 24	Методика вивчення української літератури	5	екзамен

OK 25	Методика навчання української мови	5	екзамен
OK 26	Українська література I половини XX століття.	6,5	залік, екзамен
OK 27	Українська література II половини XX століття – початку XXI століття.	7	залік, екзамен
OK 28	Міжкультурна комунікація	3	залік
OK 29	Історія української літератури в контексті світового літературного процесу	4	екзамен
OK 30	Основи медіатворчості	3	екзамен
OK 31	Літературна норма і редагування	4	екзамен
OK 32	Основи редакторської майстерності і коректури	3,5	залік
OK 33	Українознавство	3	залік
OK 34	Історія видавничої справи та медіа в Україні	3,5	екзамен
OK 35	Публічне мовлення і риторика	3	залік
OK 36	Переклад кіно- й телепродукції та редагування	4	залік
OK 37	Редакторські основи стилістики	3	екзамен
OK 38	Редагування освітніх і навчальних видань	3	екзамен
OK 39	Теорія і практика медіа	3	екзамен
Усього		121	
1.3. Цикл дисциплін вільного вибору			
	Дисципліни за вибором здобувача	60	
2. Курсові роботи			
OK 40	Курсова робота з української літератури	3	
OK 41	Курсова робота з української мови	3	
OK 42	Курсова робота з методики навчання української мови / методики вивчення української літератури	3	
Усього		9	
3. Практична підготовка			
OK 43	Навчальна (фольклорна) практика	3	
OK 44	Навчальна (діалектологічна) практика	3	
OK 45	Виробнича практика	6	
OK 46	Педагогічна практика в закладах загальної та спеціалізованої середньої освіти	6	
	Усього	18	
Загальний обсяг обов'язкових компонент – 180			
Загальний обсяг вибіркового компонент – 60			
Загальний обсяг освітньої-професійної програми – 240			

2.2 Базова загальновійськова підготовка (БЗВП)

Базова загальновійськова підготовка регламентується статтею 6 Закону України «Про основи національного спротиву»; статтею 10¹ Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу»; Порядком проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України № 734 від 21 червня 2024 року.

Базову підготовку проходять громадяни України чоловічої статі, які навчаються за денною формою здобуття освіти. Від проходження базової підготовки звільняються ті з них, які:

- визнані за станом здоров'я непридатними до військової служби;
- до набуття громадянства України пройшли військову службу в інших державах;
- проходили військову службу;
- мають сертифікат про проходження базової підготовки та здобуття військово-облікової спеціальності.

Не проходять базову підготовку:

- здобувачі вищої освіти, які здобувають освіту за іншими (крім денної) формами здобуття освіти, включаючи поєднані;
- здобувачі вищої освіти – іноземні громадяни.

Інших причин звільнення від базової підготовки законодавством не передбачено. Постійне перебування здобувача освіти на тимчасово окупованій території є підставою для перенесення проходження БЗВП на наступний рік навчання.

Здобувачі освіти жіночої статі – громадянки України, які здобувають освіту за денною формою здобуття освіти можуть проходити базову підготовку добровільно на підставі особистої заяви.

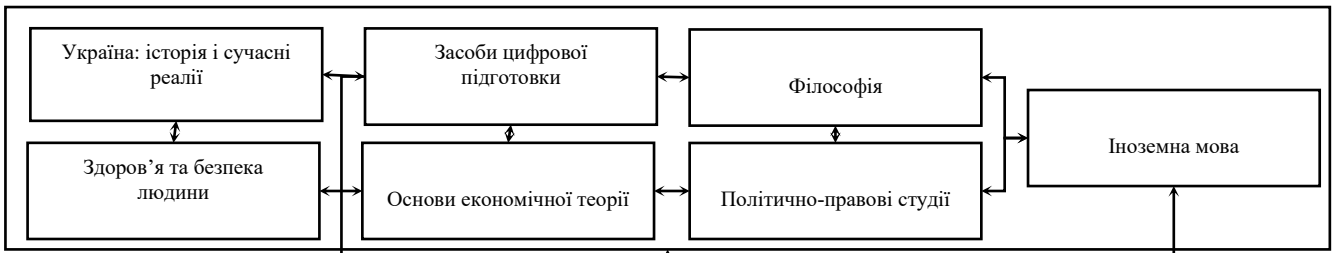
Теоретичну підготовку БЗВП проходять здобувачі вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти на другому році навчання. Здобувачі вищої освіти на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра та освітнього ступеня молодшого бакалавра (на основі НРК5) проходять БЗВП на першому році навчання при вступі зі скороченим строком навчання або на другому році навчання при вступі без скорочення строку навчання.

Базова підготовка включається до освітніх програм і навчальних планів закладів вищої освіти усіх форм власності як окрема навчальна дисципліна і складається з теоретичної підготовки в обсязі 3 кредитів ЄКТС, яка проводиться в цих закладах освіти, та практичної підготовки в обсязі 7 кредитів ЄКТС.

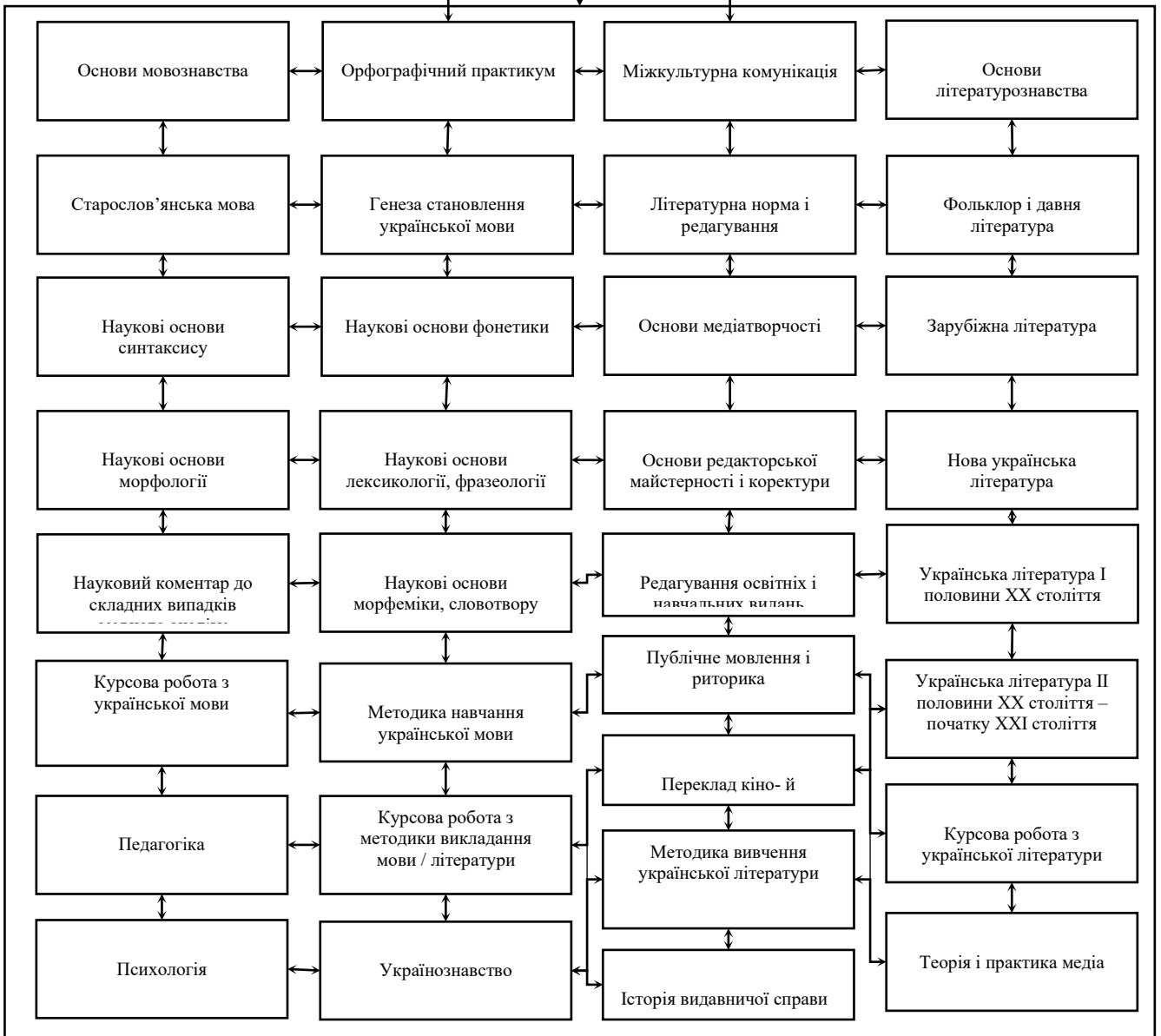
До індивідуальних навчальних планів здобувачів вищої освіти, для яких згідно із законом проходження базової підготовки є обов'язковою, або які її проходять добровільно на підставі особистої заяви, включається дисципліна вільного вибору «Теоретична підготовка БЗВП» в обсязі 3 кредитів ЄКТС. Індивідуальний навчальний план є обов'язковим до виконання здобувачем вищої освіти.

2.3. Структурно-логічна схема ОП

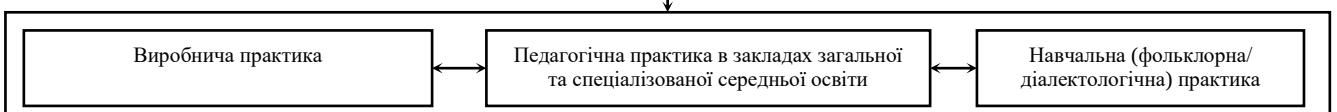
I. Цикл загальної підготовки

II. Цикл професійної підготовки

III. Практична підготовка

3.Форми атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми В11 Філологія (Українська мова і література) у формі кваліфікаційних іспитів, які приймають відповідні комісії:

- кваліфікаційний іспит з педагогіки та психології;
- кваліфікаційний іспит з української мови і літератури з методикою викладання;
- кваліфікаційний іспит з редагування.

Атестація проводиться після виконання здобувачем першого (бакалаврського) рівня вищої освіти навчального плану в повному обсязі, здійснюється відкрито і публічно й завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр філології (українська мова і література, редагування).

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	OK 01	OK 02	OK 03	OK 04	OK 05	OK 06	OK 07	OK 07	OK 08	OK 09	OK 10	OK 11	OK 12	OK 13	OK 14	OK 15	OK 16	OK 17	OK 18	OK 19	OK 20	OK 21	OK 22	OK 23	OK 24	OK 25
ЗК 1	*	*	*																							
ЗК 2	*	*	*	*							*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК 3				*							*	*														
ЗК 4			*	*							*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК 5		*		*	*				*				*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК 6					*				*	*																
ЗК 7		*		*	*	*			*	*															*	
ЗК 8									*	*																
ЗК 9			*	*				*					*												*	
ЗК 10					*			*					*	*	*	*	*	*	*	*					*	
ЗК 11						*																				
ЗК 12		*	*							*																
ЗК 13	*	*		*	*						*															
ЗК 14																										
СК 1									*																	
СК 2									*																	
СК 3																										
СК 4										*																
СК 5											*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

CK 6											*		*	*	*	*	*	*	*	*					*	
CK 7											*	*	*	*	*	*	*	*	*	*					*	
CK 8																					*	*	*	*		*
CK 9											*		*	*	*	*	*	*	*	*						
CK 10											*										*	*	*	*	*	*
CK 11											*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
CK 12											*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
CK 13																										
CK 14																										
CK 15																					*	*	*	*		*
CK 16													*	*	*	*	*	*	*	*					*	
CK 17													*												*	
CK 18														*											*	
CK 19																										
CK 20																										
CK 21																										
CK 22																										
CK 23																									*	
	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30	OK 31		OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36	OK 37	OK 38	OK 39	OK 40	OK 41	OK 42	OK 43							
3K 1												*	*													
3K 2	*											*	*	*	*	*	*	*	*							

3K 3												*	*	*	*	*	*	*
3K 4	*										*	*	*	*	*	*	*	*
3K 5	*													*	*	*	*	*
3K 6									*							*	*	
3K 7									*	*			*			*	*	*
3K 8																*	*	
3K 9				*		*		*	*		*	*						
3K 10				*		*		*	*	*		*				*	*	*
3K 11																*	*	*
3K 12					*							*		*	*	*	*	*
3K 13																		
3K 14																		
CK 1		*	*											*	*	*	*	*
CK 2		*	*													*	*	
CK 3		*	*													*	*	
CK 4		*	*						*							*	*	
CK 5	*	*	*											*	*			
CK 6			*	*		*		*		*	*				*			
CK 7			*	*		*		*		*		*		*				
CK 8	*	*		*		*		*				*	*		*			
CK 9			*	*		*		*	*	*	*			*	*	*		

CK 10	*	*	*								*		*	*	*			*	*
CK 11	*	*	*	*		*		*			*		*	*	*			*	*
CK 12	*	*	*	*	*	*		*		*	*	*	*	*	*				
CK 13					*							*							
CK 14				*		*		*		*									
CK 15	*	*											*	*		*	*		
CK 16			*	*	*	*		*	*	*	*	*			*	*	*		
CK 17			*	*	*	*		*	*	*	*	*				*	*		
CK 18		*	*	*		*		*	*							*	*		
CK 19					*					*		*							
CK 20				*	*	*		*	*	*	*	*							
CK 21					*						*	*							
CK 22				*	*	*		*	*		*	*							
CK 23				*	*	*		*	*	*		*							

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 01	ОК 02	ОК 03	ОК 04	ОК 05	ОК 06	ОК 07	ОК 08	ОК 09	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25
ПРН 1	*	*	*	*				*	*				*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН 2						*			*																
ПРН 3	*	*	*	*				*	*										*	*	*	*			*
ПРН 4					*		*	*				*												*	
ПРН 5										*	*	*	*	*	*	*	*	*	*						
ПРН 6																			*	*	*	*			*
ПРН 7								*																	
ПРН 8									*															*	
ПРН 9										*	*		*	*	*	*	*	*	*						
ПРН 10										*	*		*	*	*	*	*	*	*						
ПРН 11												*	*	*	*	*	*	*	*					*	
ПРН 12												*	*	*	*	*	*	*	*					*	
ПРН 13																			*	*	*	*			*
ПРН 14																			*	*	*	*			*
ПРН 15												*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН 16																									
ПРН 17										*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН 18										*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

ПРН 19												*											*	
ПРН 20																						*		
ПРН 21																								
	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36	OK 37	OK 38	OK 39	OK 40	OK 41	OK 42	OK 43						
ПРН 1	*											*												
ПРН 2												*												
ПРН 3	*																							
ПРН 4																								
ПРН 5			*											*			*	*						
ПРН 6	*	*											*				*	*						
ПРН 7		*	*												*	*								
ПРН 8		*	*												*	*								
ПРН 9			*											*										
ПРН 10			*											*			*	*						
ПРН 11			*																					
ПРН 12			*		*	*	*	*	*	*	*													
ПРН 13	*	*											*											
ПРН 14	*	*											*											
ПРН 15	*		*										*	*	*	*	*	*						
ПРН 16				*	*	*	*	*	*	*	*													
ПРН 17	*	*	*									*	*	*	*	*								

ПРН 18	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		
ПРН 19			*	*	*	*	*	*	*	*	*			*				
ПРН 20				*	*	*	*	*	*	*	*							
ПРН 21				*	*	*	*	*	*	*	*							